

С.М. ХАЛАТУР, О.М. КАРАМУШКА, С.В. КАЧУЛА

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІНАНСАХ

практикум

Навчальний посібник

Дніпро
2025

УДК 004.4:336
X17

*Рекомендовано до друку вченою радою
Дніпровського державного аграрно-економічного університету
(протокол № 3 від 27.11.2024 р.)*

Рецензенти:

Н.М. Сіренко – докторка економічних наук, професорка, завідувачка кафедри фінансів, банківської справи та страхування Миколаївського національного аграрного університету;

Т.Д. Косова – докторка економічних наук, професорка, завідувачка кафедри фінансів, обліку та оподаткування Національного авіаційного університету

Н.К. Васильєва – докторка економічних наук, професорка, професорка кафедри інформаційних систем і технологій Дніпровського державного аграрно-економічного університету

X17 **Інформаційні технології у фінансах:** навчальний посібник (практикум) / С.М. Халатур, О.М. Карамушка, С.В. Качула. – Дніпро: ФОП Максимовська Ю.А., 2025. – 140 с.
ISBN 978-617-95256-9-8

Навчальний посібник «Інформаційні технології у фінансах» розроблено на основі навчальних програм дисциплін «Фахові інформаційні системи та програмні засоби», «Фінансовий менеджмент», «Бюджетний менеджмент», «Банківський менеджмент», «Страховий менеджмент» та «Управління активами фондового ринку» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування». В посібнику розкрито можливості застосування інформаційних технологій у можливих сферах професійної діяльності фінансиста (фінанси приватних та державних підприємств, в тому числі і аграрних, банківській та страховій галузях та діяльності фондового ринку. Навчальний посібник (практикум) стане в нагоді здобувачам, викладачам, а також практикам, які зосереджені на дослідженні управління інформаційними потоками і забезпеченні їхньої безпеки для організацій.

УДК 004.4:336

ISBN 978-617-95256-9-8

© Дніпровський державний аграрно-економічний університет, 2025
© Халатур С.М., Карамушка О.М., Качула С.В.

ЗМІСТ

Передмова.....	5
Тема 1. Сутність і значення інформаційних технологій при підготовці фахівців зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».....	6
1.1. Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та значення інформаційних технологій при підготовці фахівців.....	6
1.2. Сутність інформаційних технологій та їх значення при вирішенні завдань професійної діяльності фінансиста.....	10
1.3. Програмні засоби для реалізації інформаційних процесів у фінансах..	14
1.4. Питання для самоконтролю	17
Тема 2. Інформаційні технології у фінансовому менеджменті.....	18
2.1. Фінансовий менеджмент та значення інформаційних технологій при управлінні фінансами підприємств.....	18
2.2. Типові практичні завдання у фінансовому менеджменті та застосування інформаційних технологій при їх рішенні.....	23
2.3. Практичні завдання для самостійного рішення.....	35
2.4. Питання для самоконтролю.....	40
Тема 3. Інформаційні технології в бюджетному менеджменті.....	41
3.1. Бюджетний менеджмент та значення інформаційних технологій при управлінні державними та місцевими фінансами	41
3.2. Типові практичні завдання у бюджетному менеджменті та застосування інформаційних технологій при їх рішенні	46
3.3. Практичні завдання для самостійного рішення.....	55
3.4. Питання для самоконтролю	59
Тема 4. Інформаційні технології в банківському менеджменті.....	60
4.1. Банківський менеджмент та значення інформаційних технологій при управлінні фінансами комерційного банку.....	60
4.2. Типові практичні завдання у банківському менеджменті та застосування інформаційних технологій при їх рішенні.....	65
4.3. Практичні завдання для самостійного рішення.....	75
4.4. Питання для самоконтролю	79

Тема 5. Інформаційні технології в страховому менеджменті.....	81
5.1. Страховий менеджмент та значення інформаційних технологій при управлінні фінансами страхової компанії.....	81
5.2. Типові практичні завдання у страховому менеджменті та застосування інформаційних технологій при їх рішенні.....	86
5.3. Практичні завдання для самостійного рішення.....	92
5.4. Питання для самоконтролю	94
 Тема 6. Інформаційні технології на фондовому ринку.....	 95
6.1. Фондовий ринок та значення інформаційних технологій при управлінні його активами.....	95
6.2. Типові практичні завдання при управлінні активами фондового ринку та застосування інформаційних технологій при їх рішенні.....	100
6.3. Практичні завдання для самостійного рішення.....	105
6.4. Питання для самоконтролю	106
 Тема 7. Інформаційні технології при управлінні фінансами аграрних підприємств.....	 108
7.1. Фінансове управління аграрними підприємствами та значення інформаційних технологій у цьому процесі	108
7.2. Типові практичні завдання при управлінні фінансами аграрних підприємств та застосування інформаційних технологій при їх рішенні...	113
7.3. Практичні завдання для самостійного рішення.....	124
7.4. Питання для самоконтролю	126
 Використана та рекомендована література.....	 128
 Додатки.....	 132

ПЕРЕДМОВА

Застосування інформаційних технологій у фінансах має на меті підвищення ефективності та точності за рахунок автоматизації процесів, аналітики та прогнозування, забезпечення високого рівня безпеки через кібербезпеку та багатофакторну автентифікацію, покращення користувацького досвіду шляхом мобільного банкінгу та персоналізації послуг, а також оптимізацію управління ризиками за допомогою моделювання та автоматизованого моніторингу.

Навчальний посібник «Інформаційні технології у фінансах» розроблено на основі навчальних програм дисциплін «Фахові інформаційні системи та програмні засоби», «Фінансовий менеджмент», «Бюджетний менеджмент», «Банківський менеджмент», «Страховий менеджмент» та «Управління активами фондового ринку» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування».

Навчальний посібник (практикум) має на меті показати важливість використання інформаційних технологій у фінансовій сфері, що сприятиме підвищенню ефективності, забезпеченню безпеки, покращенню практичного досвіду та оптимізації управління ризиками в сучасному фінансовому середовищі. У посібнику розглянуто можливості застосування інформаційних технологій у різних сферах професійної діяльності фінансиста, включаючи фінанси приватних і державних підприємств (зокрема аграрних), банківську та страхову сфери, а також діяльність на фондовому ринку.

Авторський колектив висловлює подяку рецензентам навчального посібника д.е.н., професорці, завідувачці кафедри фінансів, банківської справи та страхування Миколаївського національного аграрного університету **Наталі СІРЕНКО**, д.е.н., професорці, завідувачці кафедри фінансів, обліку та оподаткування Національного авіаційного університету **Тетяні КОСОВІЙ**, д.е.н., професорці, професорці кафедри інформаційних систем і технологій Дніпровського державного аграрно-економічного університету **Наталі ВАСИЛЬСВІЙ**, ректору ДДАЕУ, д.н. держ. упр., професору, заслуженому працівнику освіти України **Анатолію КОБЦЮ**, першому проректору – проректору з навчальної роботи, проф., к.с.-г.н. **Дмитру ОНОПРИЄНКУ** за корисні поради та підтримку у виданні навчального посібника.

Навчальне видання

*Халатур Світлана Миколаївна
Карамушка Олександр Миколайович
Качула Світлана Валентинівна*

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІНАНСАХ

Навчальний посібник
(практикум)

Підписано до друку 01.03.25. Формат 60х90/16.
Папір друкарський. Гарнітура таймс. Ум.друк.арк. 8.05.
Обл.-вид.арк. 5,5 Тираж 300 прим. Зам. № 121.

Дніпровський державний аграрно-економічний університет
49600, м. Дніпро, вул. Сергія Єфремова, 25

Видавець ФОП Максимовська Ю.А.
Свідоцтво про внесення видавця видавничої продукції
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 7589 від 07.02.2022 р.
Тел. 067 561 73 68

Надруковано у ТОВ «Україна-Принт»
Вул. Олександра Оцупа 2А, м. Дніпро, 49051
Тел. 067 165 74 75